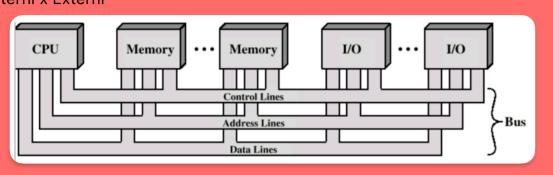
Sběrnice

- je to skupina signálových vodičů
- slouží k propojení různých komponent počítače aby se sebou komunikovaly

Rozdělení

- Seriové x Paralelní
- Interní x Externí

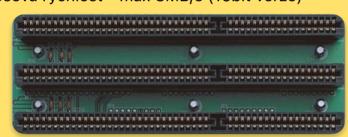

ISA, PCI, PCI-X, AGP

- všechny jsou Half-Duplex

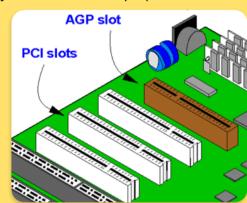
ISA (Industry Standard Architecture)

- použití zvukovky, síťovky dnes se už nepoužívá
- datová šířka 8, později 16 bitů
- frekvence 8MHz
- přenosová rychlost max 8MB/s (16bit verze)

PCI (Peripheral Component Interconnect)

- použití síťovky, zvukovky, video karty, ... nahrazena PCle
- podpora Plug & Play
- datová šířka 32 nebo 64 bitů
- frekvence 33MHz (méně často 66MHz)
- přenosová rychlost 266MB/s (66MHz 533MB/s)

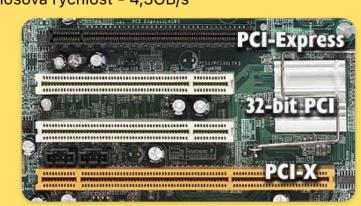

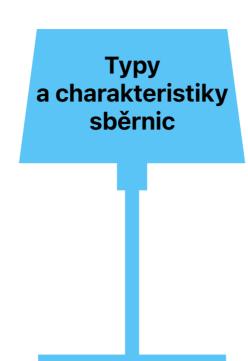
AGP (Accelerated Graphisc Port)

- použití speciálně vyvinutá pro grafické karty
- datová šířka 32bitů
- verze 1x, 2x, 4x, 8x
 - frekvence 66MHz
- rychlosti 266MB/s 2GB/s

PCI-X (Peripheral Component Interconnect eXtended)

- použití rozšířující karty, servry
- datová šířka 64bitů
- frekvence 66MHz 533MHz - přenosová rychlost - 4,3GB/s

- Pojem sběrnice a typy a charakteristiky paralelních sběrnic
- Charakteristika sběrnic ISA, PCI, AGP, PCI-X (konektory, datové šířky, taktovací frekvence, přenosové rychlosti)
- Sběrnice PCI Express, princip fungování, datový pár, Link, označení, kompatibilita
- Verze a charakteristiky PCI-e sběrnic, kódování, přenosové rychlosti, souvislost s chipsetem

Paralelní sběrnice - typy a charakteristiky

- paralelní přenáší více bitů současně proto i více vodičů
- typy vodičů
- Datové (D0 D..)
 - pro přenos samotných dat
- obousměrné z procesoru, nebo do procesoru
- Adresní (A0 A..)
 - adresa paměťové buňky se kterou chce CPU komunikovat
 - jednosměrné z procesoru do nějakého zařízení
- Řídící (CLK, CE, RW, RESET, ..)
- řídí komunikaci posílají řídící signály
- typy sběrnic
 - systémové sběrnice
 - FSB (Front Side Bus)
 - mezi procesorem a chipsetem (konkretněji Northbridge)
 - half-duplex (v jednom směru za jeden okamžik)
 - všechny data musela procházet přes severní most
 - zpomalení sběrnice (kolony)
 - později nahradilo QPI odstranění severního mostu (řadič v CPU)
 - QPI (Quick Path Interconnect)
 - propojení komponent point-to-point (bez mostů)
 - full duplex (v obou smětech za jednom okamžik)

PCI Express

(Peripheral Component Interconnect Express)

- sériová (serio-paralelní) sběrnice
- full-duplex
- je Point-To-Point

Struktura

- skládá se z LANEů
 - 2 datové páry vodičů pro vysílání (TX)
 - 2 datové páry vodičů pro příjem (RX)
 - tedy Lane jsou 4 vodiče

Přenos

- datové šířky a rychlosti podle LANEů
- Link x1 (1 lane) 250MB/s v 1 směru
- Link x4 (4 laneů) 1GB/s v 1 směru
- Link x8 (8 laneů) 2GB/s v 1 směru - Link x16 (16 laneů) - 4GB/s v 1 směru
- rychlosti
 - ver. 1.0 - 2,5Gb/s
 - ver. 2.0
 - 5Gb/s
- ver. 3.0
- 8Gb/s
- ver. 4.0 - 16Gb/s

Komunikace

- zařízení se navzájem neovlivňují point-to-point spojení
 - dříve v jednu chvíli mohlo posílat jen jedno zařízení
- v případě více zařízení se používa switch jako přepínač
- vždy je 1 link spojením mezi dvěma body

Kompatibilita

- ver. 2.0 je zpětně kompatibilní s 1.0
- ver. 3.0 je spětně kompatibilní
- jen ver. 2.1 není zpětně kompatibilní jiné napětí
- karty určené do PCIe 1.0 mužou být vložené do slotu x1, x4, x8, x16 - jen karta x16 nejde do těch menších

Rozdíl mezi staršími typy

- PCI a PCI-x
 - isou paralelní
- pracují v half-duplex módu

<u>Kódování</u>

- k detekci chybv přenosu posílájí se kontrolní bity (režie)
- zjistí jestli se něco nepokazilo v průbehu přenosu
- PCle 1.0 a 2.0
- 8b/10b
- 20% režie to je dost moc
- PCle 3.0 5.0
 - 128b/130b
 - mnohem méně zbytečných dat
- Proto u PCle 1.0 2,5Gb/s je reálná rychlost 250MB/s a ne 312MB/s
- data jsou zakódováná takže dělíme 10 a ne 8!

Souvislost s Chipsetem

- PCle není přímo propojená s CPU
 - nejprve do chipsetu a z chipsetu to jde pře DMI do CPU
- Takže i když máš rychlé SSD s PCle tak DMI ti může zpomalovat.